

11

16-12-70

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Μάγγρα

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Αριθ. Έρωτ. Ορ. 1, 11/1970

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δεκέμβριος 1969/16 Δεκέμβριον 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις).... *Μαργαριανά*....
(παιλιότερον ὄνομα:), Ἐπαρχίας *Ζαίνθης*,
Νομοῦ ... *Ζαίνθης*.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Παυλίνης*
... *Γαβριήλ*..... ἐπάγγελμα *διδάσκαλος*.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις ... *Μαργαριανά - Ζαίνθης*.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... *ἔξ. 26*.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Κωνσταντῖνος Σελανίκος*.....

ἡλικία... *63*.... γραμματικαὶ γνώσεις *ἀποφοιτῶν. ἑσχέρων*
..... τόπος καταγωγῆς

..... *Χαλκίδα*... *Ανατολίας*... *Θράκης*... ●.....

β) *Αρτοποιὸς Σάχης*... *ἐτῶν 58*... *ἐκ Ναιφίου*... *Α. Θράκης*
γ) *Καραμπάσης Κωνσταντῖνος*... *59*... " " *Α. Θράκης*

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; *Ἀνω Μαργαριανά (τάπηρ καλλιέργειας)*
..... *Καῖω* >> (*>> βοσκῆς*).....

Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; *ὑπῆρχον χωριστά*.....

- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας ("Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.

..... *εἰς τοὺς μισοὺς καὶ μισοὺς*.....

- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; *Ὁχι. Πρὶν πεθάνει τὴν διανεμέει ἐξ. τοῖς*.....

τίμνα τῶν.....

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *ἀσχολοῦνται καὶ ἐν ἀμφοτέρω.*

περιβόσκον. ὅμως ἐν τῇ χειρῶν......

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ... *καὶ καὶ ἐν τῇ χειρῶν.*.....

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δόλοκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *Ὅταν περὶ τοῦ*

πλῆθους ἐξ ἀνατολῆς θραῦται... εἰργάζονται διανομικαῶς ἐν αὐτοῖς οἱ περιβόσκον πτωχοί......

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημα-κατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;...

μισακάτορες. ὅταν θραῦται οἱ πτωχοί......

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ τῶν ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) *ἐν εἶδος.*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὰ θερίσματα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραγῆτον ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἐποχικῶς. Προήρχοντο ἐκ τῶν χωρίων. ἐλάμβανον ἡμερομίσθιον ἐν χρήμα καὶ ἐν εἶδος.

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐάν ναι, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ προήρχοντο ἐκ τῶν χωρίων.

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ... *ἐκ τῶν χωρίων. δὲν ἠμυνοντο ν.α. ἐργαζομένης τὸ χωρίον τιν. ὅτι αὐτοὶ δὲν πείθοντο ἐκτὸς τοῦ χωρίου.*

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς ; ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *ὡς ἐργατοὶ ἐποχικῶς.*.....

δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲ ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μὲ καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲ κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;....

Μ.Ε. ζωϊκὴν κόπρον... καὶ μὲ καῦσιν... τῆς...
μαγομιᾶς... μετὰ τὸν θερισμόν.....

2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας;... κατὰ τὸ 1935-36 εἰς μὲρὰν παρὰ 24.

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας;... τὸ σιδηροῦν ἄροτρον ἀπὸ τὸ 1922 καὶ ἐπιπλέον... αἱ μηχαναὶ ἀπὸ τὸ 1932...

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκευάσθη τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ;... τὸ σιδηροῦν ἄροτρον ἐχρησιμοποιεῖται

ἐν ταῖς συνηθίσταται καὶ κατεσκευασθῆναι ἀπὸ τοῦ κατὰ τὸν τόπον σας.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου μὲ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. <u>κενὶ</u>	4. <u>ὠραί</u>	7. <u>κατασπαστήρ</u>	10. <u>ὠνιστήρ</u>
2. <u>μάνι</u>	5. <u>σταθμὶς</u>	8. <u>χερσαλβός (2)</u>	<u>ὠνιστήρ</u>
3. <u>γερό</u>	6. <u>τροχή</u>	9. <u>ὠνιστήρ</u>	<u>χερσαλβὸν</u>

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;)... 1950-51.....

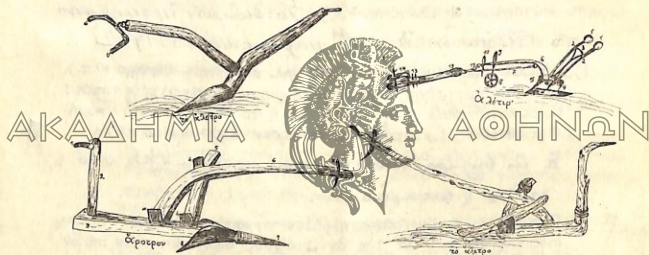
3) Μηχανὴ θερισμοῦ... 1932.....

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)...1932.....

5) Μηχανή ἄλωνισμοῦ ...1932.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *ὑπῆρχον. μεταξὺ τῶν γεωργῶν..*
παλαιοί, οἱ ὁποῖοι. ἐκ τῶν ἰσχυρῶν. ἔργων. κατεσκευάζον. τὸ
ξύλινον. ἄροτρον. ὡς νῦν. ἀνέχον. διὰ τοῦτο...

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ υπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον, σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ; *ἴδιο μέτρον ὡς νῦν. ἀνέχον. διὰ τοῦτο.*

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. <i>ὑνί</i>	6.	11.
2. <i>κυρλαβή</i>	7.	12.
3. <i>συνία (2)</i>	8.	13.
4. <i>ἐναι. ἔργων. ὁλοκληρῶς</i>	9.	14.
5. <i>ἡνία (ἔργων. ὁλοκληρῶς)</i>	10.	15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τήν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχνογραφῆ-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τήν χρήσιν ἐκάστου.

Τὸ ὕνι ἦταν ὁμοῖον τῷ ὑπ' ἀρίθ. 1. & 2.
Τὰ & 1. καὶ 2. ἐξ αὐτοῦ τοῦ αὐτοῦ μεγέθους. ὁμοῖον.

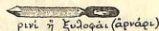
- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; ... Τὸ ἀνωτέρω...

σχ. 1
ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; ...

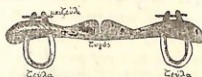
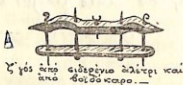

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.).....

σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι.....

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργανο) ποῖα ζῶα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ.
ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *Συνήθως. βοῶν. ἢ. ἔξ. ἡλ. κ.*.....
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργανο δύο
ζῶα ἢ ἓν; *Δύο. ἢ. ἓν. (ἡλ. κ.).*.....
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός;
Ἄναγκαιος. ἦταν. ὁ. ζυγός......

Σχεδιάσατε την μορφήν του παλαιότερου και του σημερινού ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύ-
λια κλπ.). ...Ομοίον βού ανώτερον. εἰς αἰριστερίων. πρῶτον

και παρ' αυτην ο αυτος

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

· A O H N n N

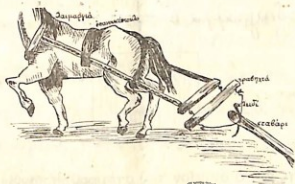
- 10) Σχεδιάσατε ιδιαίτέρως την μορφήν των ζευλών του ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. . Ἀ. ἔξου. . πη. ἐλ. ζην. ἐμ. κιν. φ. λ. α. ν. . φ. θ. ι. ο. υ.
- διρχ. κ. έρα. έναι. μα. τέ. α. θ. έ. γ. ω. α. ν. δια. σι. δ. η. ρ. ο. υ.
- 11) Πώς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὃ ὅποιος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγόν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργανωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). . Ὁ. ἐ. χ. αἶ. σ. α. . Ὁ. λ. ί. ρ. α.

- 12) 'Από πότε γίνεται το ὄργανο δι' ἐνὸς ζώου ; 1922. (ὁλόκληρο σώμα)

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; .. *Μ.Ε. Ξα*
μπαγκαλαίμ (ξυ'λο). το. δ. πο. το. συνδέειαν. με. τὸ ἄροτρον. καὶ. διὰ
σχολοῖν διὰ διὰ ἄλλα τῶν μπαγκαλαίμων.

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
 εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον... *Χαίμαρφα*.....

δαμαρφα.....

ζ. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
 τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) υπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα
 ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας *Συνήθεια οἱ ἀνδρες*
καὶ οἱ γυναῖκες.....

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
 τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
 εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) *Τὰ βοδία ζευγνύονται*
ἐν τοῖς ξύλοις τοῦ ἀρότρου μετὰ τὸν βοδία
ὅπου ἔστιν ἄνθρωπος καὶ ὅπου φαντασθῇ ἄνθρωπος

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

μετὰ τὸν βοδία καὶ τὸ ξύλον... (Τὸ ξύλον καὶ τὸ
 καμνὸν ὅπου τὸ ξύλον καὶ τὸ βοδία φαντασθῇ ἄνθρωπος)

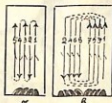
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ
 ὄργωμα· μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποῖου τὰ ἅκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
 τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

μετὰ τὸν βοδία, τὸν βοδία καὶ τὸν βοδία
τὸν βοδία.....

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερα) τὸ ὄργανο. Ὁργάνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ' εὐθείαν γραμμὴν, ὥς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

ἡ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) :

из за сгъна на ф. в. +

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργανο τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (ἑλλ. σπορές ἢ σπορίες, ὑτάμιες, πιαστές, μεσδράδες κ.λ.π.) ; Ἡ βλαστὰ τοῦ ὄργανο τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο
εἰς λωρίδας (βπορές) . . . μ. . . (πλατσῖ).

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρὶς (ἡ σποριά) ; με' αὐλακιάν ;

μέ. αὐλαμῖαν.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον ; ... ἔδω. δὲν ὑπάρχει. τέτατα. συνήθεια...

- 7) Ποιοι τρόποι ή είδη όργώματος (άρотριάσεως) ήσαν έν χρήσει παλαιότερον (ή σήμερα). Δηλ. ή διάνοιξις τών αύλάκων μέ τό ύνι: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ. . . Ο.λο.ι. α.ί. τ.ρ.ά.α.ι. ή.κ.ω. έν. χ.ε.ή.β.η. α.α.α.λό.γ.ω. μέ. τ.ά. έ.δ.α.φ.ω. τ.ών. χ.ω.ρ.α.γ.ι.α.ών. α.υ.τ.ών. τ.ών. έ.ρ.ο.τ.α.χ.ή.μ.α.λ.ών. έν. ά.ρ.ο.τ.ι.ά.σ.ε.ω.ς. έ.χ.ή.ν.ι.α. τ.ά. έ.δ.α.φ.ω.ς. έ.χ.ε.ν.θ.ι.μ.ο.π.ο.ι.ή.ζ.ο. έν. έ.δ.ο. τ.ών. α.ιν.ω.ν. ή.μ.ω.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. Διὰ τὴν σπορὰν τῶν ἑλίου, ἡμερῶν καὶ τοῦ θεοῦ.

Ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ ὅρουμα πρὸς τὴν...

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ὁ ἑλίου...

...τοῦ περὶ τοῦ μαλακῆς... τοῦ ἀπὸ θεοῦ...
...τοῦ ἑλίου... γύρισμα... καὶ τοῦ ἀπὸ...
...τοῦ ἀπὸ... πρὸς τὴν σπορὰν καὶ ἑλίου...
...σπορὰν (σπορῶν)...

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαιτήσατε ὁμοίως, ὡς ἄνωτέρω)

...διὰ τὴν σπορὰν... πρὸς τὴν σπορὰν...
...τοῦ ὅρουμα...

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἡ σπορὰν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν εἰτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

...τοῦ ὅρουμα...

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; Διὰ τὴν σπορὰν... τοῦ ἀπὸ τῆς σπορᾶς...

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; ...τοῦ ἀπὸ...

...τοῦ ὅρουμα...

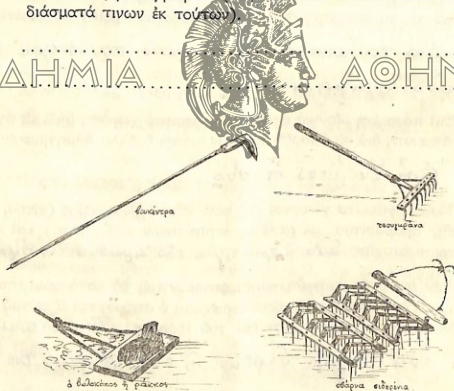
β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῇ σιδηρᾷ ράβδῳ, ἣ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *ἔχ. τὴν διμερῆ τετ. βιν-μύκρον· ἔχει το πολυτενδῆ· ἑλληνοειδῆ ραβδὸς (βιτῆρα) αὐτῇ· χερσὶν ἢ ὀδ. τὸν διμερῆ βιν. μύκρον.*

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *Πάνται· παλαιότερον· γινώσκαι μετὰ το. ἔργου· ἢ καὶ σβάρνισμα.*

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ πού δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

Συνήλιν, χεινενοποι, οἶσαν... ὁ... καὶ ἑμῶν, ἡ... τὰ ἑμῶν... (μικρὸν).....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

... Μονία... ὁ... ζευγολάτης... ὄργων... ὅταν... ὅμως... τὰ...
... ζῶν... τὰν... ὅταν... καὶ... ὅταν... τὰν... βοσκῶν... ἀπὸ... ὅταν...
... οἰκιστῶν... πρόσωπα... ὅταν... ὅταν...

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους.

... τὰ... ὀσπρία... ὅταν... καὶ... ὅταν... καὶ... ὅταν...
... ὀσπρία... ὅταν... ὅταν... ὅταν... ὅταν... ὅταν...
... ὀσπρία... ὅταν... ὅταν... ὅταν... ὅταν... ὅταν...

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

... τὰ... καὶ... ὅταν... ὅταν... ὅταν... ὅταν... ὅταν...
... καὶ... ὅταν... ὅταν... ὅταν... ὅταν... ὅταν...
... καὶ... ὅταν... ὅταν... ὅταν... ὅταν... ὅταν...

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο, εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως.

... ὅταν... ὅταν... ὅταν... ὅταν... ὅταν... ὅταν... ὅταν... ὅταν... ὅταν... ὅταν...

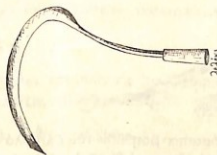
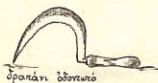
Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

... με δρεπάνι... π.χ. ξιφίνα... λελεία
(... εἶχε... μάχη... ὄδον... ἀλλὰ... ἰδιαίτερα...)

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

2) Με δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) Ναι... μὲ κόψα

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

... με... ὄδον... ἀλλὰ... ἰδιαίτερα...

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

... με... ὄδον... ἀλλὰ... ἰδιαίτερα...

... με... ὄδον... ἀλλὰ... ἰδιαίτερα...

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. ... *Πιγισαί... Χερσιν βαλλεῖς*

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; *Ἄνδρες καὶ...
... γυναικες. ἦσαν αἱ θερισταί... Διὰ ὑπῆρχαι...
... ἐπαγγελματίαι θερισταί*

2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τῆς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν). *ἡ μερομίσθια...
... χρῆμα... μετὰ παροχῆς φαγητοῦ... Πάλαι ποτέ...
... ἐφάρθεν... δούλην... ο. ἢ... σιμαρῖναι... Τ. α...
... ἐφάρθεν... θερισταί*

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λουντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωση (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; ...
*Καὶ αἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες ἔφερον τὰς παλα-
μαρῖας. (ζώναινα, ποσσίνια, γαντιά)...
... τὴν πρώτην ἡμέραν ἔβαζον ἐπὶ τὴν μέσην...
... δόλια... βλαχία... διὰ τὰ μὴ αἰσθάνωνται κόπωση καὶ διὰ
νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των*

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Βεβαιώνω: Πάσα Ξέρχεται την Δικαιοσύνη φανερώσει
την ήμεραν της Τρίτης και ποτέ Κρίσιν...

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια; Καταγράψατε αὐτά. *Σ.Χ. ΠΑΝΑ. ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ.*

διὰ τὴν ἐραχυνδύσαν. Τὸ ἀπογευματὶν ὄρεμα θέναν
ὁ ἥλιος πηγαίνει. ἔτι δὲ δύει. Σχεδὸν ἅλοι
οὐ διεύονται ἐραχυνδύσαν. Ζαφειδία. Εὐτυχία...

- 6) Πού τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἷς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι
ἐπισημ. ἐν τῇ περὶ αὐτῆς ἡμέρᾳ ἐπὶ λειψισμῷ ἄφηναν εἶ-

[illegible]

- δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἥτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχυῶν. Ποίαν ἡμέραν; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον; ··· τὸ δέσιμον τῶν ···

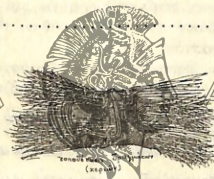
Περιμένω. Σταχίζω. Πάντα. Έξω. Αμέσως. Μετα τον
Περιμένω.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ὁ.. αἰαὶ ε. ἀριστερὰ τὰ βλάνα ποτὶ ἔδενε καὶ ἔφερε
τὰ ἔδενε.. μικρὰ δέματα.. μὲ.. δρυακτὸ κατασκευασ-
μένον.. αὐτὸ τὸ μαχάρι τοῦ βίτου.. ἀρπάζοντο ποτὶ
τοὺς παλαμαριῶν.....

.....
.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Ὁ.. βραδύ.. πρὶν ἀναχωρήσων διὰ τὰς αἰτίας τῶν
αὐτῶν ἀριστερῶν.. συνεκέντρωναν.. τὰ δεμάτια.. ἔβρι....
ἐξήντη.. οἱ ἄθροιστοι.. (οἱ μικροί).. βλ.. 13-17. ἀρμάτιον.
ἐτοποθετοῦντο παρὰ τοιοῦτον φόνον ὡς κε. ποῖνα.. τὰ βλάνα
ἐπεροφλάττοντο τὰς τῶν βλανῶν.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Η. Καλλιέργεια... τῆς... πατάτας... ἔρχεται ἀπὸ τὸ 1940.
Η. Γαρού... ἡ... εὐκάλυπτος... ἔχεται καὶ γίνεται παλαιά
τῶν... Φιλομάχων... ἡ... Μαιριών.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν. Η. Ἐξαγωγή... τῶν γεωμήλων... ἀπὸ... μηχανῶν

καλλιέργειας... ἔχεται... γίνεται... μὲ τὸ ἄλφι... πον. περὶ...
Φαρι... Ἐνὶ ἀπὸ... μύτης... ἔχεται... μὲ... τῶν... ..

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὴν
χειμῶνα μὲ ξηρά χόρτα (π.χ. σανόν, τριφυλλί, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.. Παλαιότερον... δὲν

ἐσυνηθίζετο... ἡ διατροφή... τῶν ζώων... μὲ... βίκον... κλπ.
Διὰ τὸν... εὐκοπὸν αὐτὸν... ἔχον τὰ... διὰ τὸ...
ἀποῦν... διὰ τὸν... ἔχον... καὶ... μὲ... αὐτὸ... ἔχον
τὰ... ζῶα... τῶν.....

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). μὲ... πλοῦτον.....

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

..... ἔχον... δμοῖα... μὲ... ζῶα...
... ἔχον... παλαιά... ἔχον... ..

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Μέ. Διαρραίνια (Ξύλινα).. εγγραφοί τα.
Χορτο, δια να ξηραίνω. Και είνω τα εμαζωσαν...
Βυρσίς - βυρσίς μου. με τα παρτα τα μετέφερον χύμα
(είδωτο) Εξ τώ ουίτι.

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

τὰ δερματῖα συνεπυκνώνοντο ἐν τοῖς πόδασι,
πῶς εὐρίσκειται ὅτι ἐν αὐτοῖς ἦ ἔξω τοῦ
συντιπῶν.

- 2) Πώς καλείται ο χώρος όπου τοποθετούνται τα προς άλωνισμόν
δεμάτια. Εἰς τινος τόπους λέγεται: θεμνωστάσι, θεμνωιά,
θεμνωιάστρα, κλπ. Πώς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν;
Υπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως:

ἔλεγετο. ὁ ἀμφωνία. Κατ' ἀρχὴν. μοινοῦν το.
ἑτάδνα. ἑρ. ἑβντρεῖν μὲν. ἀπμπερσ/ῃ.....

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμὸν τῶν δημητριακῶν ; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννημάτος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον ὥρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι ; Ἦ. Ο. Κι. . . Γκιότταν . . .

Ραϊντα. Ελληνισμός

- 4) Ποῦ κατασκευάζεται (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου ; Εἰς ποίαν θέσιν ; ... *Εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ βασιτεῦ* ...

... ουκ εστιν ομοιωσις μετ' αυτου. Της ομοιωσεως

- 5) Τὸ ἀλώνει ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκει εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Ὅταν αὐτὰ ἀρχεσται· εἶχαν τὰ ἀλώνια τῶν...
δὴλ. ἡ καθεστ. μὲν τὸ διὰ τῆς.....

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; ἀρχ. β. ε.
αρχ. β. ε. τῶν καὶ τῶν ἀρχ. β. ε. τῶν ἀρχ. β. ε.

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

...τὰ ἀλώνια δὲ αὐτὰ χωματάλωνο...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστὸν ἔτος πρὸ τῆς ἑναρξείας τοῦ
ἀλωνισμού· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) ... ἐκκαθαρίζοι καὶ αὐτὸν.....

ἐκκαθαρίζοι καὶ αὐτὸν... δαπέδον... μὲ... μὲν καὶ...

δὴλ. καὶ ἀχύρων... Ταῦτα ἐκκαθαρίζοι καὶ αὐτὸν...

Οἱ... περὶ πόσον χρόνον... δαπέδον... μὲ... νερὸ...

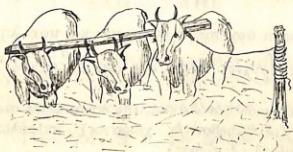
- 9) Ἡ ὥς ἂν προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἑναρξις τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὥρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

Ὅποιαδήποτε ἡμέρα... ἐκτὸς... τῆς καὶ...

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἀλώ-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

Ταπεινώνονται. Τα δειμάτια. Αὐχόμενοι. μί.....
...τα. παύονται. ἐπαίνω.....
.....

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχυῶν διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσας ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχυῶν διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ ξύλινος στῦλος, ὅνους δύο μέτρων (καλούμενος στήχερός, στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχονται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Δεῖ. ὑπάρχει. ἐξῆς. καὶ. τοῖ. ζῶα. περιφέρονται..
? ἐλὶ. δ. φ. α.
.....
.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

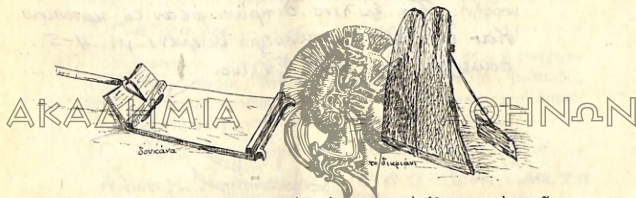
τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

Τὰ βόδια ἐξείσπρα ἐξ. ζυγόν.....

Τὰ ἀλόγα με. σχαίρι... δερμένο. ἐξ. τὸν λαίμω

ἐπάκου. ἀλόγον.....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὺ εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἂν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκᾶνα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνθήεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

Τὰ βόδια ἐξείσπρα ἀλωνιστικὸν μηχανήμα.....

πῶν. ὀνομάζεται... δουκᾶνα. (δουκῶν ἀνὸς).....

ἵτο. φτιαγμένον ἀπὸ. ξύλου, βανίλιας, ἐξ. τὸ πιάτω.

μίσρον. ἔκων. ἐπιμήκη. με. κοπτερὰ. μισρὰ. οὐρὰ.

διὰ. καὶ. τεμαχίζον. τὰ. ἄχυρα καὶ. χωρίζον. τὰ. βότρυς

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; *Ἀρχίζει...*

*αὐτὰ πολύ πρωί... καὶ τελειώνει τὰ μεσημέρι...
12,30... μὲ... 4... ὥρ... καὶ... ὅλα τὰ ἀπογευματινὰ ἔργα
μὲ τὰ διχάλια καὶ τὰ ἀπογευματινὰ... τὰ... αἶνον κτ. λ*

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): *Τὸ ξύλινο διχάλι ὡς αὐτὸ παλαιότερον.*

*Καὶ ἐν αὐτῷ μεγαλειότερον διχάλι μὲ 4-5...
δακτύλους καὶ αὐτὰ ξύλινα.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

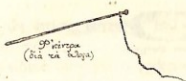
- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπουστας στάχυν; *Ὁχι... γὰρ αὐτὰ παλαιότερον ὡς αὐτὸ ἀλωνισμὸς ἔχει... ἐξήρχει τὰ ὄνυχον τὰν δακτύλων μὲ τὸ διχάλι... τὰ ἀνακατασκευάζει καὶ ἀγωνιστὰν ὅλοι οἱ δακτύλοι.*

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

*Ἦτο ἡ παλαιὰ... ἀλωνόβεργα... πικρὴ...
ἀποκατασκευάζει... φ'κέντρα...*

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν . ἑβδόμη. ἑλυνιον

.. συνιδιος .. μια .. ἑβδωθεν .. ἑλλαδι .. περὶ .. 5 φες .. γεω
.. διο

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

κοτταλα

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με' ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνιστοὶ καὶ ἀγωνιστοί), οἱ ὅποιοι εἶχον βοδία ἢ αἰλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμὸν

'Ο... ἴδιος... ὁ γεωργός... με' ἰδικὰ... του ζῶα...
.. ἑλυνιον... βοσκόμενος... παίρνει... ἀπὸ... ὄπλα... τὰ...
.. κριζα... με'... της... δημοτικῆς... τῆς...

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με' ζῶα καὶ με' ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με' χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με' ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

... ἑλυνιον... τὸ κοπάνισμα... με' χονδρὸν...
.. ξύλον... τῶν... ἑλυνιον... καὶ...

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

.. ἑλυνιον... κόπανος... καὶ... ματε... ἑλυνιον... ἀπὸ...
.. ξύλο... εἶχε... μῆκος... 15... μ... καὶ... παχ... 5... ἐκ... διαμετ...
.. καὶ... εἶχε... σχῆμα... ματε...
... 23 ...

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.)... *Συνήθως. Ἐν τῷ χωρίῳ...*

κόπανος τροχίλλος

ξύλο καμινωτό διὰ τὸ κοπάνημα μικροῦ αὐροῦ δημητριακῶν...

τὸ δικάσταλλο

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; *Τοῦτο γὰρ γίνετο μόνον ἐν τοῖς χωρίοις.*

Ὡς οἱ μαγειροὶ... Τὸν πατρὸς... τῶν καλοχῶν... περιβόητον... ἐγένετο... Ἐν τῷ χωρίῳ...

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

ἔσπευοντες... αὐτὸ ἀρχὴν... μὲν... ἀποβ... αὐτὸ... ἐπ' αὐτὸν
 ἔχοντες... γινώσκοντες... ἀποβ... αὐτὸ... ἐπ' αὐτὸν
 μὲν... ἔχοντες... γινώσκοντες... ἀποβ... αὐτὸ... ἐπ' αὐτὸν
 πεινῶν... τὴν ἀχύν...

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναι, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις, διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

... δὲ... τραγουδοῦντες...
 τοῦ ἀλώνισμα... δὲ... ἐτραγουδοῦντες...
 ... τραγουδοῦντες... ναι...

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταίρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

... πρῶτον φοράν... πρῶτον φοράν... 1932

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ...

... τοῦ δικριανίου (ξ' ἀνέμισμα)
 ... τοῦ δικριανίου (ξ' ἀνέμισμα)
 ... τοῦ δικριανίου (ξ' ἀνέμισμα)

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

ἔβαζαν... εὐχόμενοι... πάντα... εὐχόμενοι... ἅμα καὶ
σχεδὸν... Τότε... δίδω... καὶ... πηλοῦν... το... ἔθιμον...

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

μὲ... φτυάρι... καὶ... μὲ... το... ποφαι...
... καὶ... π... ἐλ... εἰς... (ἔθιμον...)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶς (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναικᾶ· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

καὶ... οἱ... δὲ...

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Κότερα... Μὲ... το... το...
(... ..)

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολόνεμα)* διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο ... *Παζιν... εἰς... φιντόν... μετ' ἐν... δαμάνα*

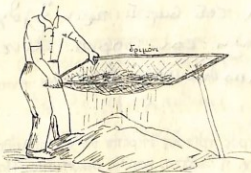
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

μετ' ἐν... δαμάνα

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν π.χ. μετ' τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἀχυρά καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἡ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) . . . *M. S. Kachuro*

ποι. εφευρε. δεινόμοι, αρχιτέκτων με τις
Αιχμηστικές μηχανές, τ.π. χειρός:

- 7) Όταν έτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν :
Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυ-
ρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται
κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος
(θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς
τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

Ὁ μαρτυροῦντας ἐν ὑμῶν μετὰ
 φθάρ. ἢ μετὰ βαρὺ πόν. ἔσθωσαν ταῦτα
 ἔσθωσαν μετὰ φθάρ. ὑμῶν. ὁμοῦ ἐπὶ τῇ
 ὑμῶν. καὶ ὅτι ἔσθωσαν ταῦτα ἐπὶ τῇ ὑμῶν.

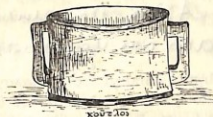
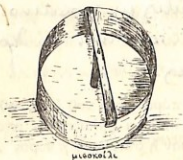
- 8) Ἄλλ' αἴθ' ἰμ' ἀπ' οὐρανόθεν ἔλθ' ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.)
εἰς τὴν ἀποθήκην. . . *Δεν εἰσφέρουν... το χαλαρόν*
τὸ... σῆμα... τὸ... περὶ... ὁ... διακρίσεις
μαί... εἰσφέρει... τὰν... φέρει... Μὰ... ἀπὸ... εἰσφέρει
ἐξ ἑνός... ἢ... ἀπὸ... τῶν... ..

- γ'.1) Ποιαί ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παράθεσате δὲ καὶ ἱχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

...*ἡ σκευὴ δὲ μύτης... 12. διακρίνει...*.....

.....

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο, +

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο, +

γ) τὸ γυφτιάτικο, +

δ) τὸ ἑλαυνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μετρά των δημητριακῶν (δόνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παράθεσате ἱχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

.....

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας)

...*Εἰς γ. φιάς... παπαδιὰς... διαμφορ. α. α.*
...*καὶ... ὅσοι... δὲν... ἀπὸ αὐτῶν ἀποδοῦναι... εἰς... ἀποθήκων*
...*των... ἐλπίων...*.....

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; ... *Εἰς ἀγρυπνίας... καὶ ἐξω...*
... ἐξ τῆς αὐγῆς... φτιαγμένα... θυμῷ... ..
... ὁ τὸ χυμῶσι... ..

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τούς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Μετὰ τὸ ἀλώνισμα συνήλθον με μαστιγὰς... ..
... Ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ
... αὐτὸ τῶν μαχνηρῶν σταχυν... ..

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Οχι... ..
... ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὐτὴ ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 'Ιουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ 'Ιούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Ανάβουν φωτιά ἐξ τῆς αὐγῆς τῶν σπικῶν τῶν
1^{ης} Μαρτίου... ..

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ...

1^η Μαρτίου... πρὶν... περὶ... πρὶν... ὁ ἥλιος
βῇ... ἐξ τῆς αὐγῆς τῶν σπικῶν... καὶ μετὰ... ..

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγίᾶς κλπ.)

..... Ὁ. κ. ι. π. λ. ν. ε. δ. κ. μ. οὐ. ν. ε.

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

..... Ὁ. κ. ι. π. λ. ν. ε. δ. κ. μ. οὐ. ν. ε.

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Β' ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΑΝΟΥΣ
4/ΘΕΣΙΟΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΜΑΓΓΑΝΩΝ

Αριθ. Πρωτ. 138

Πρός
Τήν 'ΑΚΑΔΗΜΙΑΝ
ΑΘΗΝΩΝ (Κέντρον
'Ερεύνης τῆς 'Ελληνικῆς Λογογραφίας)

Εἰς 'Αθήνας

Θέμα: 'Υποβολή ἐρωτηματολο-
γίου διὰ γεωργικά ἔργα-
λεῖα κ.λ.π.

Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2882/28-ΙΙ-69
Δ/γῆς τοῦ κ. 'Επιθεωρητοῦ Δημοτικῶν Σχο-
λεῖων Β' 'Εκπαιδευτικῆς Περιφερείας Θαν-
θης

λαμβάνω τήν τιμήν
καὶ ἀδελφω' Ὑμῶν 'Ερωτηματολόγιον διὰ
τῶν ἐργαλεῶν πλήρως συμπληρωμέ-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

'Εν Μαγγάνοις τῇ 7-Ι2FI970

καὶ ἐκτελέσει τὸν ἐρωτηματολόγιον ἐν
τῷ ἐρωτηματολόγιῳ ἀφείλεται εἰς τὴν
Διεύθυνσιν τοῦ πρώην Διευθυντοῦ τοῦ Σχο-

Διευθυντῆς

Πασίνης Γαβριήλ